

2

Vragenuur: Vragen Leijten

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Leijten aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over **het bericht dat Achmea ziekenhuizen gaat inspecteren**.

De voorzitter:

Ik heet de mensen op de publieke tribune van harte welkom en ook de mensen die op een andere manier het mondelinge vragenuur volgen.

Mevrouw Leijten (SP):

Voorzitter. Zorgverzekeraars zijn in de afgelopen jaren bezig geweest met zo veel mogelijk geld binnenhalen. Jaar in jaar uit is er winst gemaakt en de premie bleef stijgen. Vorig jaar 1,4 miljard. Zorgverzekeraars zoeken alle mogelijke manieren om zo min mogelijk uit te geven aan de zorg, want iedere euro die zij niet uitgeven, is extra winst.

De zorgverzekeraar beslist welk medicijn je krijgt. Ook al zegt je arts dat het medisch noodzakelijk is dat je een duurder medicijn krijgt, de zorgverzekeraar bepaalt. De zorgverzekeraar bemoeit zich met vragen als: wat is goede zorg, hoeveel operaties moet een arts wel of niet doen, mag een spoedeisende hulp wel mensen met een hersenbloeding opnemen.

Wetenschappelijk gezien wordt er gehakt gemaakt van alle eisen die de zorgverzekeraars opstellen, maar zij doen het toch. Op deze manier spelen zij verdeel en heers tussen ziekenhuizen en kunnen zij hun inkoopmacht vergroten.

Een van de dingen die belangrijk zijn, is de vraag of zorg rendabel is. Je hoort dat steeds vaker uit de mond van de zorgverzekeraars. De zorgverzekeraar richt de zorg in en bepaalt welk ziekenhuis moet sluiten en welk ziekenhuis moet fuseren. De zorgverzekeraar bepaalt en stuurt. Je kunt hoog of laag springen, maar als de zorgverzekeraar de stekker eruit trekt, is je ziekenhuis failliet. Het Ruwaard van Putten Ziekenhuis is het meest recente slachtoffer.

Alsof dat nog niet genoeg is, neemt Achmea nu ook de rol van de Inspectie voor de Gezondheidszorg op zich. De SP is van mening dat Achmea niets te zoeken heeft in de spreekkamer. Inspectie is een taak van de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Als wij dat aan de zorgverzekeraars overlaten, gaat geld regeren. Zorgverzekeraars hebben een ander belang.

Daarom vraag ik aan de minister wanneer het voor haar genoeg is. Mogen zorgverzekeraars na voor arts en minister, nu ook voor inspectie voor gezondheidszorg gaan spelen? Zullen wij een leger van inspecteurs van allerhande zorgverzekeraars door de ziekenhuizen zien banjeren? Of zegt de minister vandaag: de inspectie heeft een publieke taak, ik rem de macht van de zorgverzekeraars af?

Minister Schippers:

Voorzitter. Ik zal gezien de tijd niet ingaan op het uiterst genuanceerde beeld dat mevrouw Leijten schetst van de zorgverzekeraar. Wij hebben hier de afgelopen jaren benadrukt dat zorgverzekeraars niet alleen op prijs inkopen en je dus een kaalslag — een race to the bottom — krijgt in zorgland. Wij hebben gezegd dat de zorgverzekeraar voor zijn patiënten beter op kwaliteit zal moeten letten. Als hij zorg betaalt voor zijn patiënt, moet hij nagaan of er wel goede zorg is geleverd.

Een zorgverzekeraar kan afspraken maken over de kwaliteit van de zorg door bijvoorbeeld naar een ziekenhuis te gaan en contractonderhandelingen te voeren met de vertegenwoordigers van het ziekenhuis. De zorgverzekeraar kan dan bijvoorbeeld vragen of het ziekenhuis een werkend veiligheidmanagementsysteem heeft. Als het antwoord ontkenkend is, kan een zorgverzekeraar zeggen dat het er voor 1 juli moet zijn. Als dan namens het ziekenhuis wordt geantwoord dat aan die eis zal worden voldaan, is het dan gek dat de zorgverzekeraar op 2 juli even gaat kijken of dat klopt, zeker als je daarover afspraken hebt gemaakt?

Wij willen heel graag dat de medisch specialisten in Nederland ook een functioneringsgesprek krijgen. Ook bij medisch specialisten moet worden gekeken hoe zij hun werk doen en of dat beter kan. Wij willen dat ieder ziekenhuis dat doet. Is het dan gek dat als in de contractafspraken met het ziekenhuis is opgenomen dat dergelijke functioneringsgesprekken worden gevoerd, de zorgverzekeraar kijkt of het ziekenhuis daaraan voldoet?

Wij willen dit allemaal, hier wordt dagelijks gevraagd of ziekenhuizen dat invoeren. Wij hebben een zorgverzekeraar die zorg inkoopt op prijs en kwaliteit. Wij moeten blij zijn dat de verzekeraar dan ook die kwaliteitsrol op zich neemt en af en toe eens kijkt of de afspraken die hij maakt, worden nagekomen. Het verbaast mij eigenlijk dat dit nu pas gebeurt en dat het niet veel eerder is gebeurd. Dat heeft niets met de rol van de inspectie te maken. De inspectie kijkt naar de algehele kwaliteit. Daar mag de zorg niet onderzakken. Maar als een zorgverzekeraar extra kwaliteitsafspraken maakt, moet hij toch kunnen nagaan of die worden nagekomen?

Mevrouw Leijten (SP):

Ik stelde de minister de heel simpele vraag of inspectie niet een publieke taak is. Het is wat anders dat je, als je afspraken maakt, controleert of die afspraken worden nagekomen, dan om inspectie te gaan spelen. Ik haal er even bij wat Achmea zegt: als een ziekenhuis geen toestemming geeft, dan maakt het zichzelf verdacht; als je de deur voor ons sluit, dan is dat niet te verkopen. Dat is wat anders dan het nakomen van contractafspraken die je met elkaar maakt. Dat is wat anders dan op de stoel van de inspectie gaan zitten. Ik stel mijn vraag gewoon nog een keer aan de minister voor Volksgezondheid. Vindt zij niet dat inspectie gewoon een taak is voor de Inspectie voor de Gezondheidszorg?

Minister Schippers:

Ja, en ik verwacht ook dat de inspectie die taak goed uitvoert, en dat doet zij ook bij alle instellingen, maar dat

neemt niet weg dat een zorgverzekeraar kan zeggen dat hij iets extra's wil voor zijn verzekerden, dat hij extra service, extra zorg of extra strenge normen wil. Als je die met elkaar afspreekt, moet je ook afspreken hoe je weet of deze extra's daadwerkelijk worden nageleefd. Daar gaat het hier over. Het gaat niet over een tweede inspectie. We hebben een inspectie. Die doet namens de overheid haar taak. Dit gaat over een afspraak die een verzekeraar maakt met een zorginstelling. Die kijkt gewoon of die afspraak wordt nagekomen. Dat is toch niet gek? Het is gek dat het nu pas gebeurt.

Mevrouw Leijten (SP):

Ik had niet verwacht dat ik hier de woordvoerder van Achmea zou treffen. Het is echt niet zo dat het plan dat Achmea heeft gelanceerd, uitgaat van het nakomen van contractafspraken. Dat is hartstikke logisch, zeggen we allemaal. Nee, de verzekeraar zegt dat hij in een ziekenhuis moet kijken en als het niet de deuren opent, is het verdacht. Ik vraag aan de minister of zij straks een leger ziet van allerlei inspecteurs, van Menzis, CZ, VGZ en welke hebben we allemaal niet, die allemaal aparte scorelijstjes hebben en allemaal gaan zeggen dat ze hier of daar de knop nog een beetje aandraaien. Dan gaat er toch een ander belang spelen? Ik zou graag van deze minister willen horen dat zij niet vindt dat Achmea of een andere zorgverzekeraar zo een ziekenhuis in kan banjeren en kan eisen dat hij een inspectie kan uitvoeren.

Minister Schippers:

Nee, waar het om gaat, is dat wij kwaliteitseisen hebben die zijn vastgelegd in richtlijnen, procedures of veldnormen, als men in Nederland zorg wil verlenen. Die eisen controleert de inspectie. Dat is niet een taak van een verzekeraar, maar een verzekeraar kan ook afspraken maken met een ziekenhuis. Zij gaan natuurlijk alleen kijken in een ziekenhuis waarmee die afspraken zijn gemaakt. Zij gaan heus niet kijken in een ziekenhuis waar zij geen enkele patiënt hebben rondlopen. Nee, zij kijken in die ziekenhuizen waar zij afspraken mee hebben gemaakt, of die afspraken worden nagekomen. Als patiënt mag je daar alleen maar heel erg blij mee zijn, want als de verzekeraar bekijkt of er bijvoorbeeld een veiligheidsmanagementsysteem is, omdat men dat heeft afgesproken, betekent dit dat de zorg daar veiliger is. Daar zijn wij dus allemaal bij gebaat.

Mevrouw Leijten (SP):

We hebben in Nederland de Inspectie voor de Gezondheidszorg, die moet kijken naar de kwaliteit en de veiligheid van onze zorg, zodat die overal gewaarborgd zijn. Het feit dat deze minister het prima vindt dat zorgverzekeraars er lukraak eisen bovenop kunnen stellen, zonder dat deze aan wetenschappelijke normen voldoen, zegt genoeg over deze minister. Zij gaat niet voor het publieke belang, maar voor het belang van de zorgverzekeraars, en dat is tragisch genoeg.

Minister Schippers:

Dit vind ik een bijna bizarre conclusie. Als we zeggen dat men aan het eind van het jaar een veiligheidsmanagementsysteem moet hebben en als de zorgverzekeraar zegt dat hij dat te laat vindt en dat hij het liever een jaar eerder heeft,

dan is het toch gek dat wij ons daartegen verzetten? Dan mogen we daar blij om zijn, want dat betekent dat een ziekenhuis dus eerder een veiligheidsmanagementsysteem heeft, en terecht.

De voorzitter:

Dank u wel. Mevrouw Wolbert heeft nog een aanvullende vraag.

Mevrouw Wolbert (PvdA):

Voorzitter. De Partij van de Arbeid vindt ook dat de zorgverzekeraar gewoon moet controleren wat er is afgesproken. Organisatiekenmerken moet je kunnen controleren, net als de rekening en de declaraties, heel fijn. Maar ik hoorde een directeur of een van de mensen van Achmea in een toelichting op de radio zeggen dat hij met een cliënt meeliep het ziekenhuis in. Als deze bijvoorbeeld een knieoperatie moest ondergaan, dan vroeg Achmea zich af of een alternatief niet beter was geweest. Vindt de minister dat dit hoort bij wat een zorgverzekeraar allemaal mag controleren?

Minister Schippers:

Wij weten dat wij richtlijnen hebben. Die richtlijnen worden niet door verzekeraars gemaakt, maar worden door de specialisten zelf opgesteld in hun vakgebied. Als zo'n specialist in bijvoorbeeld knieoperaties vaststelt dat er een bepaalde procedure moet worden gedaan voordat er een operatie komt, is het niet gek dat een verzekeraar bekijkt of die procedure wel wordt gevolgd. Een groot gebrek in onze zorg is namelijk de enorme praktijkvariatie in het land. In het ene ziekenhuis word je geopereerd als je binnenkomt, terwijl in het andere ziekenhuis wordt gezegd dat dit nog helemaal niet aan de orde is, omdat de richtlijn stelt dat je eerst nog zus of zo moet doen.

De richtlijnen worden slecht nageleefd en het zou goed zijn als zij beter worden nageleefd. Als de zorgverzekeraar daar expliciete afspraken over maakt met de aanbieder, vind ik het logisch dat hij deze controleert.

De voorzitter:

Ik dank de minister voor haar komst naar de Kamer in dit vragenuur.